

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ
СИЛАБУС

Загальна інформація					
Назва навчальної дисципліни	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ				
Освітньо-професійна програма	Фармація				
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)				
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр				
Галузь знань	22 Охорона здоров'я				
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація				
Форма навчання	Денна, заочна				
Формат навчальної дисципліни	Обов'язкова				
Мова викладання	Українська				
Рік навчання	Денна форма навчання: 1-2 рік Заочна форма навчання: 2-3 рік				
Обсяг навчальної дисципліни	7 кредитів / 210 годин				
	Форма навчання	Кількість годин			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	МК
		Денна	29	76	99
Заочна	18	44	142	6	
Контрольні заходи	<i>Вхідний контроль знань</i> – на першому занятті <i>Поточний контроль</i> – на кожному практичному занятті <i>Модульний контроль (МК)</i> – по завершенню кожного модуля				
Методи навчання	Практичні заняття, репродуктивні (закріплення знань та практичних умінь, навичок), інноваційні (проблемне навчання, модульне засвоєння знань, інформаційно-комп'ютерні технології, дистанційне навчання, контекстне навчання).				
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Кабінет організації та економіки фармації Мультимедійне обладнання				
Лінк на дисципліну	Сайт дистанційних технологій освіти Фахового коледжу НФаУ (Moodle) https://pharmagram.nuph.edu.ua/course/view.php?id=249				
Кадрове забезпечення	Викладачі циклової комісії технології ліків, організації та економіки фармації: <i>Горяча Лариса Олександрівна</i> , канд. фарм. наук, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист <i>Мартинова Олена Вікторівна</i> , спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист				
Контакти	college@nuph.edu.ua				
Навчальні заняття та консультації	За розкладом				

Анотація навчальної дисципліни
Організація та економіка фармації входить до циклу професійно-практичних навчальних дисциплін, що забезпечує підготовку фармацевтичних кадрів, які, володіючи значним обсягом актуальних теоретичних знань, професійно важливими вміннями та навичками (фаховими компетентностями), можуть забезпечити ефективне функціонування аптечних закладів та надавати якісну фармацевтичну допомогу (послугу) населенню, дотримуючись вимог діючої законодавчої, нормативно-правової бази України та положень чинних Належних практик.
Мета навчальної дисципліни
Формування у майбутніх фахівців фармації спеціальних (фахових) компетентностей щодо організаційно-економічних, правових аспектів професійної діяльності в умовах сучасного фармацевтичного ринку, які дозволяють успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, пов'язану зі сферою обігу лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту на відповідних посадах, здатних вирішувати типові спеціалізовані задачі в сфері фармацевтичної діяльності галузі охорони здоров'я або у процесі навчання.
Компетентності
<p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Здатність використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України, дотримуватися положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик.</p> <p>Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.</p> <p>Здатність застосовувати в практичній діяльності принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.</p> <p>Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості.</p> <p>Здатність організовувати та забезпечувати діяльність аптечного закладу, його структурних підрозділів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, медичними виробами та іншими товарами аптечного асортименту.</p> <p>Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам.</p> <p>Здатність проводити комплекс заходів, направлених на забезпечення функціонування системи забезпечення якості, з дотриманням встановлених норм і стандартів.</p> <p>Здатність проводити організаційну та управлінську діяльність щодо асортиментної, товарної та цінової політики аптечного закладу.</p> <p>Здатність організовувати та забезпечувати функціонування системи обліку та звітності в аптечних закладах.</p> <p>Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів.</p>
Програмні результати навчання
Здійснювати соціальну та професійну діяльність на основі розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Проводити професійну діяльність, базуючись на загальних цінностях та досягненнях суспільства, на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань та розвитку суспільства, техніки і технологій, з урахуванням її значущості для здоров'я людини та розуміння соціальних наслідків професійної діяльності.

Застосовувати знання державної та однієї з іноземних мов з метою забезпечення ефективності ділової комунікації.

Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційно-пошукові системи для вирішення практичних задач у сфері професійної діяльності.

Обирати оптимальні методи та способи розв'язання типових спеціалізованих задач в сфері фармацевтичної діяльності, оцінювати їх ефективність у контексті вирішення професійної проблеми.

Встановлювати та підтримувати ділові комунікації між учасниками сфери професійної діяльності (колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами тощо), з метою налагодження діалогу, порозуміння та досягнення очікуваного результату.

Використовувати знання, уміння та навички, які дозволять адаптуватися до можливих змін у професійній діяльності та мінливих умов праці, професійно діяти в новій ситуації.

Виконувати професійні завдання з гарантією забезпечення якості їх виконання та критично оцінювати результати роботи.

Застосовувати знання вимог нормативно-правових актів України, положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик в процесі професійної діяльності.

Проводити професійну діяльність з дотриманням вимог санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Проводити професійну діяльність на засадах дотримання принципів фармацевтичної етики та деонтології.

Виконувати операції щодо забезпечення закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, медичними виробами та іншими товарами аптечного асортименту.

Використовувати фахову термінологію.

Класифікувати лікарські засоби за фармакологічними групами, умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.

Проводити розрахункові операції зі споживачами фармацевтичної послуги відповідно до вимог законодавства України.

Проводити комплекс заходів, що запобігають відпуску неякісних та фальсифікованих лікарських засобів з аптечних закладів.

Здійснювати управлінські функції щодо асортиментної, товарної та цінової політики, в межах посадових обов'язків.

Організовувати та здійснювати облік та звітність в аптечних закладах, в межах посадових обов'язків.

Проводити аналіз та планування основних економічних показників діяльності аптечних закладів, в межах посадових обов'язків.

Знання та вміння після опанування дисципліни

- Застосовує знання вимог законодавчо-нормативних, правових актів та положень Належних фармацевтичних практик у професійній діяльності.
- Організовує та забезпечує діяльність аптечних закладів та їх структурних підрозділів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я фармацевтичними товарами.
- Виявляє потреби та запити споживачів фармацевтичних товарів та послуг;
- виконує операції, пов'язані із забезпеченням наявності належного асортименту лікарських засобів та інших товарів.
- Класифікує лікарські засоби за умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.
- Здійснює відпуск лікарських засобів, консультує споживачів лікарських препаратів та товарів аптечного асортименту, дотримуючись принципів фармацевтичної опіки, обґрунтовує доцільність вибору лікарського засобу та лікарської форми, з метою забезпечення ефективного і безпечного їх застосування.

- Приймає рецепти від населення, аналізує помилки, здійснює відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів та вимогами лікувальних закладів.
- Розраховує вартість екстемпоральних лікарських засобів. Формує (встановлює) роздрібні ціни на готові лікарські засоби.
- Проводить облік рецептури, здійснює предметно-кількісний облік, відповідно до вимог законодавства.
- Приймає товарно-матеріальні цінності від постачальника, відпускає товар до інших відділів, відокремлених структурних підрозділів аптеки, закладів охорони здоров'я та інших підприємств, організацій, установ, документально оформлює рух товарно-матеріальних цінностей.
- Здійснює комплекс заходів, що забезпечують належне зберігання та схоронність лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту та запобігають відпуску неякісних та фальсифікованих лікарських засобів з аптечних закладів.
- Здійснює облік роздрібногo та оптового товарообігу, інших витрат товару, не пов'язаних з реалізацією.
- Проводить інвентаризацію та документально оформлює її результати.
- Проводить розрахункові операції зі споживачами фармацевтичних товарів відповідно до вимог законодавства України.
- Здійснює облік руху грошових коштів. Оформлює документально облік праці.
- Розраховує суму реалізованих торгових накладень за даними обліку.
- Проводить інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей та документально оформляє її результати, розраховує норми природного убутку.
- Аналізує рецептуру, товарообіг аптеки та торгові накладення.
- Визначає дні запасу товару, розраховує норматив товарних запасів.
- Класифікує витрати за різними критеріями, аналізує та планує витрати обігу, розраховує прибуток та рентабельність підприємства.

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення

Змістовий модуль 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення

1. Сучасна система організації фармацевтичного забезпечення населення.
2. Організація діяльності аптек як закладів охорони здоров'я, відповідно до рекомендацій Належної аптечної практики (GPP).
3. Принципи й методи встановлення цін на лікарські засоби.

Модуль 2. Організація постачання фармацевтичних товарів до аптечного закладу

Змістовий модуль 2. Організація постачання фармацевтичних товарів до аптечного закладу

4. Організація роботи оптових фармацевтичних фірм та складів.
5. Інформаційне забезпечення у фармацевтичній діяльності.

Модуль 3. Організація роботи аптеки з товарними запасами

Змістовий модуль 3. Організація роботи аптеки з товарними запасами

6. Організація роботи відділу запасів.
7. Організація зберігання різних груп лікарських засобів і виробів медичного призначення.
8. Виробнича функція відділу запасів. Документальне оформлення проведення лабораторно-фасувальних робіт.
9. Організація системи забезпечення якості лікарських засобів та фармацевтичних товарів.

Модуль 4. Організація безрецептурного та рецептурного відпуску лікарських засобів

Змістовий модуль 4. Організація безрецептурного та рецептурного відпуску лікарських засобів

10. Організація роботи відділу безрецептурного відпуску.
11. Організація роботи рецептурно-виробничого відділу.
12. Порядок обігу наркотичних, психотропних лікарських засобів та прекурсорів.
13. Визначення вартості (таксування) екстемпоральних лікарських засобів.
14. Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку.

Модуль 5. Системи обліку в фармації

Змістовий модуль 5. Системи обліку в фармації

15. Система обліку та звітності в аптечних закладах.

16. Облік руху товару, інших товарно-матеріальних цінностей, основних засобів та нематеріальних активів у аптечних закладах.
17. Облік руху грошових коштів у аптечних закладах.
18. Облік праці та заробітної плати в аптечних закладах.
19. Організація інвентаризації товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах.
20. Звітність аптечних закладів та дрібнороздрібної мережі.

Модуль 6. Основи економіки в фармації

Змістовий модуль 6. Основи економіки в фармації

21. Основи фармацевтичної економіки. Економічні показники діяльності аптечних закладів.
22. Аналіз та планування фінансово-господарської діяльності аптечних закладів.
23. Аналіз та планування товарообігу та торговельних накладень.
24. Аналіз та планування товарних запасів та рецептури.
25. Витрати аптечного підприємства. Прибуток та рентабельність аптеки.

Пререквізити

Українська мова за професійним спрямуванням, латинська мова, технологія ліків, фармакогнозія, фармакологія, валеологія; пропедевтична практика з технології ліків, організації та економіки фармації.

Постреквізити

Технологія ліків, фармакологія, інформаційні технології в фармації, фармацевтична опіка, медичне та фармацевтичне товаровознавство, безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі, домедична допомога, переддипломна практика, професійна діяльність.

Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання за 100-бальною шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>min</i>	<i>max</i>
за модуль	60	100
поточну діяльність	36	60
модульний контроль	24	40

МК проводиться у письмовій формі

Розподіл балів з дисципліни

Модуль 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 1	Загальна сума балів
Змістовий модуль 1				
ПЗ 1				
max 60		min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Модуль 2. Організація постачання фармацевтичних товарів до аптечного закладу

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 2	Загальна сума балів
Змістовий модуль 2				
ПЗ 2	ПЗ 3			
max 30	max 30	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Модуль 3. Організація роботи аптеки з товарними запасами

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 3	Загальна сума балів
Змістовий модуль 3				
ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6		
max 20	max 20	max 20	min 36 max 60	min 24 max 40 min 60 max 100

Модуль 4. Організація безрецептурного та рецептурного відпуску лікарських засобів

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 4	Загальна сума балів
Змістовий модуль 4				
ПЗ 7	ПЗ 8	ПЗ 9	ПЗ 10	ПЗ 11
max 12	max 12	max 12	max 12	max 12
		min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Модуль 5. Системи обліку в фармації							
Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)					Сума балів	МК 5	Загальна сума балів
Змістовий модуль 5							
ПЗ 12	ПЗ 13	ПЗ 14	ПЗ 15	ПЗ 16			
max 12	max 12	max 12	max 12	max 12	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Модуль 6. Основи економіки в фармації							
Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)					Сума балів	МК 6	Загальна сума балів
Змістовий модуль 6							
ПЗ 17	ПЗ 18	ПЗ 19					
max 20	max 20	max 20			min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Загальна кількість балів з дисципліни визначається як середня арифметична за модулі на які структурована дисципліна. Отриманий результат конвертується в оцінку за диференційованою шкалою.

Оцінка за шкалою закладу освіти		
	Мін. бал	Макс. бал
Диференційована шкала		
Відмінно	90	100
Добре	74	89
Задовільно	60	73
Незадовільно	0	59

Критерії оцінювання навчальних досягнень	
<i>90-100 відмінно</i>	виявляє міцні та глибокі знання системи фармацевтичного забезпечення населення України, державної політики забезпечення населення лікарськими засобами, логічно викладає та обґрунтовує власну точку зору щодо вирішення професійних питань; творчо використовує знання, виявляє особисту позицію щодо їхнього змісту та можливості використання з метою безпечного, ефективного та якісного надання фармацевтичної допомоги (послуги); застосовує набуті знання на практиці для вирішення професійних питань. Відповідає грамотно з використанням професійної (фахової) термінології та понять. Виконано 90-100 % завдань із дотриманням вимог.
<i>74-89 добре</i>	на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, оперує поняттями, фактами, явищами, логічно викладає матеріал, але допускає помилки, недостатньо повно уявляє можливості використання знань з метою якісного, своєчасного надання фармацевтичної допомоги (послуги) населенню та вирішення професійних питань. Відповідає в цілому грамотно з використанням професійної (фахової) термінології та понять. Виконано 74-89 % завдань із дотриманням вимог.
<i>60-73 задовільно</i>	знання фрагментарні; робить значні помилки у відповіді, за допомогою викладача або за інструкцією застосовує набуті знання на практиці. Відповіді фрагментарні, зі значними неточностями, відсутня логіка викладу матеріалу. Власні висновки не робить. Виконано 64-73% завдань із частковим дотриманням вимог.
<i>0-59 незадовільно</i>	здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни; відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача; дає відповіді тільки на елементарні питання; навички роботи із навчальною літературою та законодавчою базою відсутні; самостійне опрацювання навчального матеріалу неможливе. Виконує не більше 59% завдань, не дотримується вимог при виконанні завдань.

Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Організація та економіка фармації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів/І.В. Вершкова, В.В. Крикля, О.В. Мартинова, Л.О. Горяча. –2-ге вид., перероб.- Х.: НФаУ, 2016. – 292 с.
2. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. – 360 с. – (Національний підручник).
3. Організація та економіка фармації. Ч. 2. Системи обліку в фармації: Національний підруч. для ВНЗ / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, О.П. Гудзенко та ін. ; за ред. А.С. Немченко. — Харків: НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 416 с. — (Національний підручник).

Додаткова

1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А.С. Немченко [Електронний ресурс].
2. Організація та економіка фармації. Робочий зошит для практичних занять та позааудиторної роботи для здобувачів освіти II курсу, ступінь вищої освіти – молодший бакалавр, спеціальність 226 Фармація, промислова фармація, освітня програма Фармація/ Вахніна Н. Г. – Х.: НФаУ, 2021. – с.98.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України - <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Інформаційна система „Компендіум” – <http://compendium.com.ua/>
3. Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон). <http://pharmbase.com.ua/>
4. Інформаційно-пошукова система «Електронний формуляр» (Експертний центр ЛЗ) <https://www.dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/>
5. Державний реєстр ЛЗ <http://www.drlz.kiev.ua/>
6. Довідник лікарських засобів <https://medhub.info/>
7. Державний реєстр медичної техніки та ВМП <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx>
8. Національний перелік ОЛЗ та ВМП (МОЗ України). http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/
9. Сайт Міністерства охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
10. Сайт Держслужба України з ЛЗ та контролю за наркотиками – <http://www.diklz.gov.ua>

Політика навчальної дисципліни

Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Обов'язкове відвідування аудиторних занять; ведення конспекту лекцій; виконання практичних завдань, передбачених програмою; виконання завдань для всіх видів контролю; участь в дискусіях, при усному опитуванні; своєчасність виконання завдань для самостійної роботи з дотриманням вимог. Своєчасність відпрацювання пропущених занять. Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Фахового коледжу НФаУ» ПОЛ А2.4-69-029 (<https://bit.ly/3vqIIBR>)

Розробник

О.В. Мартинова, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,
викладач-методист

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії технології ліків, організації та економіки фармації

Протокол від « 24 » серпня 2023 року № 1

Заступник директора ЗФПО з НР

О.В. Гейко

Гарант освітньої програми

Л.О. Горяча, к. фарм. н, спеціаліст вищої
кваліфікаційної категорії, викладач-методист